KULTURSTYRELSEN

FREDNINGSVÆRDIER

HAVNESTRÆDE 2, 4 B-C, PRÆSTØ

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	09.02.2011
Besigtiget af:	Maria Wedel Gjelstrup
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Havnestræde 2, 4B og 4C, 4720 Præstø
Betegnelse:	Havnestræde 4
Fredningsår:	1982
Omfang:	*Sidehuset langs Havnestræde (1856)*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Pakhus beliggende tæt mellem andre bygninger omkring Præstøs nyere indkøbstorv.

Pakhuset er en grundmuret treetagers bygning med høj, sorttjæret sokkel, rødkalket murværk, hvid muret gesims og et heltag af røde vingetegl. Facaden har ensartede torammede, småsprossede og grønmalede vinduer under buede stik. Midt på facadens første etage er et vindue erstattet af en grønmalet revledør. Bagsiden har samme vinduessætning på de to øvre etager, mens underetagen er brudt af flere revledøre, en garageport, samt nyere og ældre vinduer. Murens vinduestakt brydes af tofløjede revleporte op gennem etagerne, og afsluttes af en gavlkvist, med endnu en tofløjet revleport og et hejseværk. Underetagen adskilles fra de øvre etager i facaden ved en enkel kordongesims. De to gavle har flere åbninger med træluger for, under halvbuede stik, samt en del murankre. Den sydlige gavl er sammenbygget med nabobygningen ved et lavere indgangsparti, der fungerer som pakhusets hovedindgang. Indgangspartiet er udsmykket med pilastre og flere buede stik over et højt tredelt dørparti i træ og glas. Den nordlige gavl er bygget sammen med nabobygningen ved et enkelt tilsætningsstykke. Alt træværk på pakhus og indgangsbygning er grønmalet.
I taget ses adskillige nyere støbejernsvinduer, der er støbt efter en kopi af det originale tagvindue.

Indvendigt står alle etager uopvarmede med den oprindelige konstruktion af søjler, dragere, bjælker og kopbånd. Det gamle hejseværk, korntragt og transportbånd er bevaret, ligesom trægulvene og bræddeloftet over bjælkerne. Konstruktionen i underetagen har få fritstående søjler med flere skillevægge, nogle i bindingsværk andre i nyere mur. Gulvene her er delvis støbte, delvis belagt med teglsten på højkant i sildebensmønster. Etagerne er forbundet af en simpel trætrappe midt i bygningen. Bygningen står til dels tom, med enkelte arealer udlejet til opbevaring, samt et mindre galleri i stuetagen.

BYGNINGSHISTORIE

Intet angivet.

KILDER

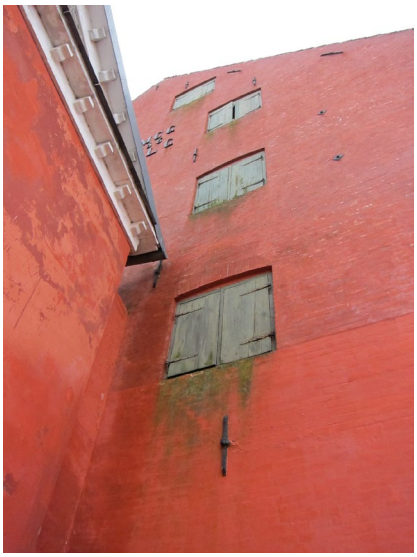
Gamle huse i Præstø, Fredningsstyrelsen og Præstø Kommune, 1979

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi for pakhuset knytter sig til den centrale placering midt i byen, hvor nyere og ældre bygninger ligger helt tæt omkring det fredede pakhus. Bygningsmassen fremstår dermed massivt og fremtrædende i byen. Mod gaden udgør pakhusets en meget vigtig og synlig del af gadebilledet, mens bagsiden indgår i et mindre, lukket gårdmiljø, der ved en delvist bevaret pigstens- og brostensbelægning giver et billede på det oprindelige kulturmiljø omkring pakhuset.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Pakhuset har bevaret sin oprindelige funktion som pakhus og de kulturhistoriske værdier knyttes til de mange luger, døre, porte samt hejsekvist og hejs, hvorved man førhen har lastet varer ind og ud af bygningen.

Indvendigt knytter den kulturhistoriske værdi sig endvidere til de store åbne rum, med synlige konstruktioner, der afspejler bygningens store bæreevne. Desuden til de mange spor efter den tidligere transport og bearbejdning af de opbevarede afgrøder, såsom korntragt, hjul og båndtræk. Ved gårdsidens hejs findes stadig et gammelt spil.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Pakhusets arkitektoniske værdi knytter sig til de gennemgående, robuste, enkle konstruktioner og materialer. Alt er dikteret af en konsekvent pragmatisme, der knytter sig til pakhusets oprindelige funktion. Til forskel herfor har det senere tilbyggede indgangsparti flere detaljer, eksempelvis de dobbelte stik over døren, og pilastrene på hver side af porten. Disse signalerer en status, som er højere end det enkle pakhus. Den taktfaste vinduesrytme bevirker sammen med den glatte mur, gesimsen og det høje tag, at bygningen fremstæder stor og massiv, men samtidig også anonym. Modsat er udtrykket på

bagsiden, hvor bygningens funktion tydeliggøres ved de mange revleporte og døre både vandret og lodret i murværket.

Indvendigt giver de store åbne planer gennemlyste rum på hver etage. Vinduernes placering i dybe vinduesnicher understøtter fornemmelsen af den massive og tykke mur.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens volumen med de store tagflader, kun brudt af små støbejernsvinduer, samt murene med de ældre vinduer, revleporte, døre og luger samt hejsekvist og murankre.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de åbne rum, de bevarede synlige trækonstruktioner, trægulve, spil, korntragten og båndtræk.

ANBEFALINGER

Det anbefales at murværket mod gården pudses op og kalkes.